

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 13, 2015

Nummer 13, 2015

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:905](#) 07-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:884](#) 07-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:883](#) 07-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:881](#) 07-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:893](#) 07-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:895](#) 07-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:886](#) 07-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:910](#) 07-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:888](#) 07-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:899](#) 07-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:897](#) 07-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:904](#) 07-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:887](#) 07-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:902](#) 07-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:873](#) 07-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:879](#) 07-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:901](#) 07-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:891](#) 07-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:896](#) 07-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:892](#) 07-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:898](#) 07-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:877](#) 07-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:878](#) 07-04-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:890](#) 07-04-2015

RECHTSPRAAK

Tezamen en in vereniging plegen van een inbraak toereikend gemotiveerd.

Het middel klaagt over de motivering van de bewezenverklaring wat betreft het ‘medeplegen’.

In zijn arrest van 2 december 2014, ECLI:NL:HR:2014:3474 heeft de Hoge Raad enige algemene overwegingen over het medeplegen gegeven, in het bijzonder gericht op de afbakening tussen medeplegen en medeplichtigheid en meer in het bijzonder met het oog op gevallen waarin het medeplegen niet bestaat in gezamenlijke uitvoering. Voor de kwalificatie medeplegen is vereist dat sprake is van nauwe en bewuste samenwerking. Die kwalificatie is slechts gerechtvaardigd als de bewezenverklaarde – intellectuele en/of materiële – bijdrage van de verdachte aan het delict van voldoende gewicht is.

Het hof heeft, kort gezegd, bewezenverklaard dat de verdachte zich heeft schuldig gemaakt aan het tezamen en in vereniging plegen van een inbraak. Aan dat oordeel heeft het hof ten grondslag gelegd dat de gedraging van de verdachte – het ongezien insluiten van een medeverdachte in een meterkast in het magazijn van een supermarkt – in het onderhavige geval, gelet op de modus operandi bij de inbraak, ‘als een uitvoeringshandeling van de inbraak’ moet worden aangemerkt zodat er sprake was van de voor medeplegen vereiste nauwe en bewuste samenwerking. Daarmee heeft het hof zijn oordeel, ook in het licht van hetgeen onder 3.3 is vooropgesteld, toereikend gemotiveerd. Dat oordeel is niet onbegrijpelijk, mede in aanmerking genomen hetgeen het hof nader heeft vastgesteld over de bijzondere wijze waarop de onderhavige inbraak is uitgevoerd.

Het middel faalt.

De verdachte bevindt zich in voorlopige hechtenis. De Hoge Raad doet uitspraak nadat meer dan zestien maanden zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Dat brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van vijftien maanden.

Nu geen van de middelen tot cassatie kan leiden, terwijl de Hoge Raad geen andere dan de onder 4 genoemde grond aanwezig oordeelt waarop de bestreden uitspraak ambtshalve zou

behoren te worden vernietigd, brengt hetgeen hiervoor is overwogen mee dat als volgt moet worden beslist.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze dertien maanden beloopt en verworpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:883

Zaaknummer: 13/01049

Wetsartikelen: 47 Sr en 311 Sr

RECHTSPRAAK

Maatregel opgelegd terwijl het daartoe strekkende advies van de Raad voor de Kinderbescherming niet wordt ondersteund door een gedragskundige.

Het middel klaagt dat het hof ten aanzien van de verdachte de maatregel betreffende het gedrag van de jeugdige heeft opgelegd terwijl het daartoe strekkende advies van de Raad voor de Kinderbescherming niet wordt ondersteund door een gedragskundige.

Het gaat in deze zaak, kort gezegd, om het volgende. De Raad voor de Kinderbescherming heeft in zijn door het multidisciplinaire team van de Raad opgemaakte rapport geadviseerd de verdachte een GBM op te leggen. De psycholoog Schipper heeft in zijn separaat opgemaakte rapport geconcludeerd dat het opleggen aan de verdachte van een GBM een te zware maatregel is. Het hof heeft het advies van de Raad voor de Kinderbescherming gevolgd.

Het middel berust op de opvatting dat het onderhavige advies van de Raad voor de Kinderbescherming moet worden ondersteund door een separaat advies met een gelijkgerichte conclusie van een gedragsdeskundige. Die opvatting is onjuist. Tekst noch strekking van artikel 77w lid 2 Sr rechtvaardigt die opvatting.

Het middel kan niet tot cassatie leiden.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:905

Zaaknummer: 14/01262

Wetsartikelen: 77w Sr

RECHTSPRAAK

Voorwaardelijk verzoek horen getuigen.

Advocaat-generaal T.N.B.M. Spronken heeft geconcludeerd tot vernietiging van het bestreden arrest en tot terugwijzing van de zaak naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden teneinde op het bestaande hoger beroep opnieuw te worden berecht en afgedaan.

Het eerste middel klaagt dat het hof heeft verzuimd te beslissen op het (voorwaardelijk) verzoek tot het horen van [getuige 1], [getuige 2], [getuige 3] en [getuige 4] als getuigen.

Het hof heeft kennelijk in de handgeschreven verwijzing naar de pleitnota in de zaak tegen de medeverdachte [medeverdachte] geen aanleiding gezien het gestelde in die pleitnota van overeenkomstige toepassing te verklaren.

Geen rechtsregel verplicht de rechter te beslissen omtrent enig verzoek dat niet door of namens de verdachte uitdrukkelijk ter terechtzitting is gedaan.

De enkele mededeling van de raadsman tijdens zijn pleidooi dat 'Par. 29-33 inzake [medeverdachte] als hier ingelast (dient) te worden beschouwd. Zie bijlage: pleitnota [medeverdachte]', heeft het hof niet als een uitdrukkelijk ter terechtzitting gedaan verzoek behoeven op te vatten.

Het middel faalt.

De advocaat-generaal heeft zich niet uitgelaten over de overige voorgestelde middelen. De Hoge Raad is van oordeel dat de advocaat-generaal daartoe alsnog in de gelegenheid behoort te worden gesteld. Met het oog daarop dient de zaak naar de rolzitting te worden verwezen.

De Hoge Raad verwijst de zaak naar de rolzitting van 14 april 2015 en houdt iedere verdere beslissing aan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:901

Zaaknummer: 13/05793

Wetsartikelen: 287 Sv en 328 Sv

RECHTSPRAAK

Toepassing ondervragingsrecht in de zin van artikel 6 EVRM in ontnemingsprocedure.

Het middel klaagt dat het hof voor de bewijsvoering gebruik heeft gemaakt van de verklaringen van de inmiddels overleden [getuige 1] zonder dat de verdediging in staat is geweest deze getuige (nader) te horen.

In de strafprocedure geldt dat beginselen van een behoorlijke procesorde kunnen meebrengen dat indien een ambtsedig proces-verbaal inhoudende een in het opsporingsonderzoek afgelegde belastende verklaring van een persoon, het enige bewijsmiddel is waaruit verdachtes betrokkenheid bij het tenlastegelegde feit rechtstreeks kan volgen en die persoon nadien door een rechter-commissaris is gehoord en ten overstaan van deze die verklaring heeft ingetrokken, de rechter ambtshalve de oproeping van die persoon ter terechtzitting dient te bevelen opdat hij zich door eigen waarneming van die getuige een oordeel zal kunnen vormen omtrent de betrouwbaarheid van diens verklaringen. Het middel berust op de opvatting dat zulks ook geldt in een ontnemingsprocedure. Die opvatting kan echter niet als juist worden aanvaard. De ontnemingsprocedure heeft een ander karakter dan de strafprocedure. Het bewijs dat de verdachte het tenlastegelegde feit heeft begaan kan ingevolge artikel 338 Sv door de rechter slechts worden aangenomen, indien hij daarvan uit het onderzoek op de terechtzitting door de inhoud van wettige bewijsmiddelen de overtuiging heeft bekomen. In de ontnemingsprocedure is de rechter voor de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel gebonden aan artikel 511f Sv waarin is bepaald dat de rechter die schatting slechts kan ontlenen aan de inhoud van wettige bewijsmiddelen. In verband daarmee gelden in de ontnemingsprocedure andere regels van procesrecht dan in de strafprocedure (vgl. HR 2 maart 2010, ECLI:NL:HR:2010:BK3424, NJ 2011/100).

Op overeenkomstige wijze geldt dat voor zover het hof heeft geoordeeld dat de uit de zogenoemde *Vidgen*-jurisprudentie (EHRM 10 juli 2012, ECLI:NL:XX:2012:BX3071, NJ 2012/649, nr. 29353/06, *Vidgen tegen Nederland*) voortvloeiende regels tevens van toepassing zijn in de ontnemingsprocedure, dit oordeel onjuist is. In zoverre berust het middel eveneens op een onjuiste rechtsopvatting.

Ook overigens faalt het middel, nu geen rechtsregel zich verzet tegen het gebruik van de gewraakte verklaringen van [getuige 1] voor het bewijs van de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel.

De Hoge Raad doet uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Dat brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Tot cassatie behoeft dit echter niet te leiden. Ook in de met deze ontnemingszaak samenhangende strafzaak, welke in cassatie aanhangig is onder nr. 13/00852, is de redelijke termijn in de cassatiefase overschreden. De compensatie tot welke de overschrijding van de redelijke termijn moet leiden, zal worden toegepast in de hoofdzaak.

Gelet hierop is er geen aanleiding om in de onderhavige zaak aan het oordeel dat de redelijke termijn is overschreden enig rechtsgevolg te verbinden en zal de Hoge Raad met dat oordeel volstaan.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:898

Zaaknummer: 13/03899

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Voortzetting van beslag niet in overeenstemming met eis van subsidiariteit.

Het middel bevat de klacht dat de rechtbank ten onrechte niet ervan blijk heeft gegeven te hebben onderzocht of voortzetting (onder voorwaarden) van het beslag in overeenstemming is met de eis van subsidiariteit.

Bij klaagschrift is verzocht het beslag op de woning van de klaagster, al dan niet onder nader te stellen voorwaarden, op te heffen. Daartoe is, kort gezegd, het volgende aangevoerd. Aan de officier van justitie is bij brief van 22 november 2012 verzocht het beslag op te heffen zodat de woning verkocht kan worden. Dit verzoek is nader uitgewerkt in twee brieven die aan BOOM zijn verzonden. De officier van justitie heeft het verzoek op 18 februari 2013 afgewezen. Namens de klaagster is bij brief van 26 februari 2013 verzocht de afwijzing te verduidelijken. Daarop heeft de officier van justitie telefonisch kenbaar gemaakt dat hij de beoogde koper in verband met tegen deze gerezen verdenking niet accepteert.

De klaagster stelt dat zij door deze gang van zaken ernstig in haar belangen wordt geschaad omdat bij verkoop van de woning een overwaarde ontstaat die met de dag kleiner wordt en dreigt om te slaan in een schuld aangezien de hypotheeklasten al geruime tijd niet meer betaald kunnen worden. Het voorstel houdt voor de officier van justitie geen enkel risico in, aldus de klaagster, omdat met de notaris wordt overeengekomen dat de volledige koopsom, na aftrek van de kosten, naar BOOM wordt overgemaakt.

De rechtbank heeft, blijkens de hiervoor weergegeven overwegingen, bij de beoordeling van het klaagschrift de juiste maatstaf aangelegd. De omstandigheden van het geval kunnen evenwel meebrengen dat de rechter tevens ervan blijk moet geven een onderzoek te hebben verricht of voortzetting (onder voorwaarden) van het beslag in overeenstemming is met de eisen van subsidiariteit (vgl. HR 1 oktober 2013, ECLI:NL:HR:2013:833, NJ 2014/278). Het voorgaande in aanmerking genomen en gelet op hetgeen namens de klaagster is aangevoerd, is de beslissing van de rechtbank ontoereikend gemotiveerd.

Het middel is gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking en wijst de zaak terug naar de Rechtbank Gelderland, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande klaagschrift opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:899

Zaaknummer: 13/04873

Wetsartikelen: 552a Sv

RECHTSPRAAK

Advocaat-generaal bij het hof niet-ontvankelijk, nu niet tijdig een schriftuur houdende middelen van cassatie is ingediend. De bewijsklacht van verdachte, omtrent het ‘feitelijk leiding geven’, slaagt.

Nu de advocaat-generaal bij het hof niet binnen de bij de wet gestelde termijn bij de Hoge Raad een schriftuur houdende middelen van cassatie heeft ingediend, is niet in acht genomen het voorschrift van artikel 437 lid 1 Sv, zodat deze in het beroep niet kan worden ontvangen.

Het middel klaagt over de motivering van de bewezenverklaring.

Aangezien de bewezenverklaring, voor zover inhoudende ‘aan welke verboden gedraging zij, verdachte, (telkens) feitelijk leiding heeft gegeven’ niet zonder meer kan worden afgeleid uit de bewijsvoering van het hof, is de bestreden uitspraak niet naar de eis der wet met redenen omkleed.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad verklaart de advocaat-generaal bij het hof niet-ontvankelijk in het beroep, vernietigt de bestreden uitspraak, voor zover aan zijn oordeel onderworpen, wijst de zaak terug naar het Gemeenschappelijk Hof van Justitie teneinde de zaak wat betreft het onder 2 tenlastegelegde op het bestaande hoger beroep opnieuw te berechten en af te doen.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:893

Zaaknummer: 13/02982

Wetsartikelen: 437 Sv

RECHTSPRAAK

Het oordeel van het hof dat sprake is van witwassen is niet onbegrijpelijk.

Advocaat-generaal E.J. Hofstee heeft geconcludeerd tot vernietiging van het bestreden arrest voor zover het betreft de beslissingen ter zake van het onder 1 tenlastegelegde, voor zover betrekking hebbende op het bedrag van € 9.000, en de strafoplegging en tot terugwijzing van de zaak naar het gerechtshof teneinde op het bestaande hoger beroep opnieuw te worden berecht en afgedaan.

Het middel klaagt dat het hof het onder 1 bewezenverklaarde ten onrechte heeft gekwalificeerd als ‘witwassen’.

Het middel doet een beroep op recente rechtspraak van de Hoge Raad over in het bijzonder het verwerven of voorhanden hebben van onmiddellijk uit eigen misdrijf afkomstige voorwerpen. Die rechtspraak komt er – kort gezegd – op neer dat in zulke gevallen bepaaldelijk eisen worden gesteld aan de motivering van het oordeel dat sprake is van (schuld)witwassen in die zin dat dan uit die motivering moet kunnen worden afgeleid dat de verdachte het voorwerp niet slechts heeft verworven of voorhanden heeft gehad, maar dat zijn gedragingen ook (kennelijk) gericht zijn geweest op het daadwerkelijk verbergen of verhullen van de criminele herkomst van het voorwerp (vgl. met verdere verwijzingen HR 2 juli 2013, ECLI:NL:HR:2013:150, *NJ* 2013/515, r.o. 6.4.1, 6.4.2 en 6.5). Deze rechtsregels hebben slechts betrekking op het geval dat de verdachte voorwerpen heeft verworven of voorhanden heeft gehad, terwijl aannemelijk is dat die voorwerpen onmiddellijk afkomstig zijn uit een door de verdachte zelf begaan misdrijf (vgl. HR 17 december 2013, ECLI:NL:HR:2013:2001, *NJ* 2014/75 en HR 25 maart 2014, ECLI:NL:HR:2014:702, *NJ* 2014/302, r.o. 3.8).

Indien de feitenrechter zijn kwalificatiebeslissing in de onder 3.3.1 bedoelde zin heeft gemotiveerd, kan die motivering in cassatie worden getoetst. Maar ook indien de feitenrechter de bewezenverklaring zonder hierop gerichte motivering als (schuld)witwassen heeft gekwalificeerd omdat zich (kennelijk) niet een geval voordoet als hiervoor onder 3.3.1 bedoeld, kan dat (kennelijke) oordeel in cassatie op zijn begrijpelijkheid worden getoetst.

Het oordeel dat niet sprake is van een onmiddellijk uit eigen misdrijf afkomstig voorwerp zal vooral niet begrijpelijk kunnen zijn indien:

(i) daarnaast sprake is van een ten laste van de verdachte uitgesproken bewezenverklaring ter zake van het begaan van een ander misdrijf met betrekking tot hetzelfde voorwerp, door middel van welk misdrijf de verdachte dat voorwerp kennelijk heeft verworven of voorhanden heeft (bijvoorbeeld de buit van een door de verdachte zelf begaan vermogensmisdrijf), dan wel

(ii) rechtstreeks uit de bewijsvoering voortvloeit dat sprake is van – kort gezegd – het verwerven of voorhanden hebben van een voorwerp dat onmiddellijk afkomstig is uit een door de verdachte zelf begaan misdrijf, dan wel

(iii) de juistheid in het midden is gelaten van hetgeen door of namens de verdachte met voldoende concretisering is aangevoerd met betrekking tot dit verwerven of voorhanden hebben door eigen misdrijf (vgl. HR 16 december 2014, ECLI:NL:HR:2014:3618, r.o. 2.3.1 en 2.3.2).

In het onderhavige geval gaat het om onder de verdachte in zijn woning aangetroffen geldbedragen van € 20.500 en € 9.000. De bewijsvoering van het hof houdt in dat het niet anders kan zijn dan dat de geldbedragen uit enig misdrijf afkomstig zijn. Vervolgens heeft het hof bij de kwalificatie van het onder 1 bewezenverklaarde voorhanden hebben van deze geldbedragen als ‘witwassen’ geoordeeld dat niet ‘vaststaat’ dat de tenlastegelegde geldbedragen afkomstig zijn uit eigen misdrijf. Aldus heeft het hof, zij het in minder juiste bewoordingen, tot uitdrukking gebracht dat niet in voormelde zin ‘aannemelijk’ is geworden dat die geldbedragen onmiddellijk afkomstig zijn uit een door de verdachte zelf begaan misdrijf.

Dat oordeel is niet onbegrijpelijk. Niet alleen vloeit het tegendeel niet rechtstreeks voort uit de bewijsvoering van het hof en is door of namens de verdachte niets aangevoerd over het op 8 september 2008 voorhanden hebben van die geldbedragen door eigen misdrijf, maar de onder 2 bewezenverklaarde misdrijven (kort gezegd: uitvoer van cocaïne in de maand juni 2008 en voorbereiding van de verkoop enz. van cocaïne op 8 september 2008) zijn ook niet zodanig dat daaruit zonder meer volgt dat de verdachte de geldbedragen kennelijk door deze misdrijven heeft verworven of voorhanden heeft gehad.

Het middel faalt.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Voorts doet de Hoge Raad uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van achttien maanden.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze zestien maanden beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:888

Zaaknummer: 13/00653

Wetsartikelen: 42obis Sr

RECHTSPRAAK

Verdachte heeft geen belang meer bij zijn beroep, nu omtrent het beslag reeds in de strafzaak een beslissing is genomen.

Het cassatieberoep is gericht tegen een beschikking van de rechtbank van 3 september 2013 waarbij een klaagschrift van de klager strekkende tot teruggave aan hem van een onder hem inbeslaggenomen bromfiets, ongegrond is verklaard.

Bij de stukken van het geding bevindt zich een afschrift van een vonnis van de politierechter in genoemde rechtbank van 9 januari 2015 in de strafzaak tegen de klager. Dit vonnis houdt, voor zover hier van belang, in:

‘Beslissing ten aanzien van de inbeslaggenomen voorwerpen: Onttrekking aan het verkeer van het inbeslaggenomen goed, vermeld op de lijst van inbeslaggenomen voorwerpen:

1 STK Bromfiets.’

Deze beslissing omtrent het beslag in de strafzaak betekent dat de klager, die teruggave heeft verzocht van het voorwerp ten aanzien waarvan inmiddels bij voormeld vonnis is beslist, geen belang meer heeft bij het beroep tegen voormelde beschikking waarbij zijn klaagschrift ongegrond is verklaard. De klager dient daarom in het cassatieberoep niet-ontvankelijk te worden verklaard. In de bestreden beschikking is immers naar zijn aard een beslissing gegeven in afwachting van het oordeel van de strafrechter dienaangaande. Door diens beslissing omtrent het beslag in de strafzaak tegen de klager kan op het klaagschrift geen (andersluidende) beslissing meer volgen.

De Hoge Raad verklaart de klager niet-ontvankelijk in het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:910

Zaaknummer: 13/04951

Wetsartikelen: 552a Sv

RECHTSPRAAK

Advocaat-generaal bij het hof niet-ontvankelijk, nu niet tijdig een schriftuur houdende middelen van cassatie is ingediend. De bewijsklacht van verdachte, omtrent het ‘feitelijk leiding geven’, slaagt.

Nu de advocaat-generaal bij het hof niet binnen de bij de wet gestelde termijn bij de Hoge Raad een schriftuur houdende middelen van cassatie heeft ingediend, is niet in acht genomen het voorschrift van artikel 437 lid 1 Sv, zodat deze in het beroep niet kan worden ontvangen.

Het middel klaagt over de motivering van de bewezenverklaring.

Aangezien de bewezenverklaring, voor zover inhoudende ‘aan welke verboden gedraging zij, verdachte, (telkens) feitelijk leiding heeft gegeven’ niet zonder meer kan worden afgeleid uit de bewijsvoering van het hof, is de bestreden uitspraak niet naar de eis der wet met redenen omkleed.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad verklaart de advocaat-generaal bij het hof niet-ontvankelijk in het beroep, vernietigt de bestreden uitspraak, voor zover aan zijn oordeel onderworpen, wijst de zaak terug naar het Gemeenschappelijk Hof van Justitie teneinde de zaak wat betreft het onder 2 tenlastegelegde op het bestaande hoger beroep opnieuw te berechten en af te doen.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:895

Zaaknummer: 13/02985

Wetsartikelen: 437 Sv

RECHTSPRAAK

Zowel de verdachte als de advocaat-generaal bij het hof worden niet-ontvankelijk verklaard, nu door of namens hen niet tijdig een schriftuur houdende middelen van cassatie is ingediend.

Nu de verdachte niet binnen de bij de wet gestelde termijn bij de Hoge Raad door een raadsman een schriftuur houdende middelen van cassatie heeft doen indienen, is niet in acht genomen het voorschrift van artikel 437 lid 2 Sv, zodat de verdachte in het beroep niet kan worden ontvangen.

Nu de advocaat-generaal bij het hof niet binnen de bij de wet gestelde termijn bij de Hoge Raad een schriftuur houdende middelen van cassatie heeft ingediend, is niet in acht genomen het voorschrift van artikel 437 lid 1 Sv, zodat deze in het beroep niet kan worden ontvangen.

De Hoge Raad verklaart zowel de verdachte als de advocaat-generaal bij het hof niet-ontvankelijk in het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:897

Zaaknummer: 13/02984

Wetsartikelen: 437 Sv

RECHTSPRAAK

Beperking van de hoofdelijke aansprakelijkheid.

Advocaat-generaal E.J. Hofstee heeft geconcludeerd tot verwerping van het beroep.

Het middel bevat de klacht dat het oordeel van het hof dat de betrokkene wederrechtelijk voordeel heeft verkregen op onjuiste gronden berust, althans ontoereikend is gemotiveerd, alsmede de klacht dat het hof ten onrechte toepassing heeft gegeven aan artikel 36e lid 7 Sr.

Het middel klaagt terecht dat het oordeel van het hof, dat het wederrechtelijk voordeel dat door de betrokkene is verkregen uit het feit waarvoor hij in de hoofdzaak is veroordeeld moet worden geschat op € 9.298, niet toereikend gemotiveerd is, in aanmerking genomen dat het gaat om diefstal met braak 'in vereniging'. De overweging van het hof dat niet kan worden vastgesteld welk aandeel van het totale voordeel aan de betrokkene kan worden toegerekend, is in dit verband geen toereikende motivering, nu de vaststelling dat de betrokkene wederrechtelijk voordeel heeft verkregen en de schatting van de omvang daarvan vooraf gaan aan de vraag welk aandeel van het totale voordeel aan de betrokkene moet worden toegerekend.

Al behoeft de tweede klacht van het middel naar aanleiding van het voorgaande geen bespreking meer, de Hoge Raad acht het toch dienstig enige opmerkingen te maken over de daarin aangesneden problematiek van de zogenoemde hoofdelijke aansprakelijkheid in het verband van de ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel.

In HR 1 juli 1997, ECLI:NL:HR:1997:AB7714, *NJ* 1998/242 is geoordeeld dat op grond van de in dat arrest weergegeven wetsgeschiedenis moet worden aangenomen dat, ook gelet op het reparatoire karakter van de maatregel als bedoeld in artikel 36e Sr, bij de bepaling van het wederrechtelijk verkregen voordeel dient te worden uitgegaan van het voordeel dat de betrokkene in de concrete omstandigheden van het geval daadwerkelijk heeft behaald. Er is onder ogen gezien dat de rechter, in het geval er verscheidene daders zijn, niet altijd de omvang van het voordeel van elk van die daders aanstonds zal kunnen vaststellen. In dat verband is in HR 7 december 2004, ECLI:NL:HR:2004:AQ8489, *NJ* 2006/63 overwogen dat de rechter op basis van alle hem bekende omstandigheden van het geval, zoals de rol die de

onderscheiden daders hebben gespeeld en het aantreffen van het voordeel bij één of meer van hen, zal moeten bepalen welk deel van het totale voordeel aan elk van hen moet worden toegerekend. Indien de omstandigheden van het geval onvoldoende aanknopingspunten bieden voor een andere toerekening, kan dit ertoe leiden dat het voordeel pondspondsgewijze wordt toegerekend.

Bij de op 1 juli 2011 in werking getreden Wet van 31 maart 2011, *Stb.* 2011, 171 is artikel 36e lid 7 Sr als volgt komen te luiden:

‘Bij het vaststellen van het bedrag van het wederrechtelijk verkregen voordeel op grond van het eerste en tweede lid ter zake van strafbare feiten die door twee of meer personen zijn gepleegd, kan de rechter bepalen dat deze hoofdelijk dan wel voor een door hem te bepalen deel aansprakelijk zijn voor de gezamenlijke betalingsverplichting.’

Voor de wetsgeschiedenis van deze bepaling wordt verwezen naar de conclusie van de advocaat-generaal onder 12 en 13.

Uit de wetsgeschiedenis van genoemd artikellid volgt dat met de daarin voorziene regeling niet is beoogd af te doen aan het reparatoire karakter van de ontnemingsmaatregel, maar dat de wetgever ‘in de situatie waarin mededaders gezamenlijk lijken te hebben geprofiteerd van het plegen van strafbare feiten’ en ‘er welbewust voor kiezen om geen enkele indicatie te geven van de wijze waarop de criminele opbrengsten zijn verdeeld’ het redelijk acht de betalingsverplichting hoofdelijk op te leggen.

Van hoofdelijke verbondenheid is sprake als twee of meer schuldenaren ten aanzien van eenzelfde schuld ieder voor het geheel aansprakelijk zijn (artikel 6:6 lid 2 BW).

Artikel 36e lid 7 Sr, dat voorziet in de mogelijkheid van hoofdelijke aansprakelijkheid voor een ‘gezamenlijke betalingsverplichting’, moet daarom zo worden begrepen dat het gaat om individuele verplichtingen tot betaling aan de staat van het totale bedrag van het geschatte wederrechtelijk voordeel dat door twee of meer personen uit een door hen gepleegd strafbaar feit is verkregen.

Het opleggen van een hoofdelijke betalingsverplichting voor het gehele bedrag van het wederrechtelijk verkregen voordeel, zonder dat is kunnen worden vastgesteld dat de ‘schuldenaar’ dat voordeel heeft verkregen, zal doorgaans in strijd zijn met het uitgangspunt dat slechts voordeel kan worden ontnomen dat de betrokkene in de concrete omstandigheden van het geval daadwerkelijk heeft behaald. Alleen indien het verkregen wederrechtelijk voordeel als ‘gemeenschappelijk voordeel’ kan worden aangemerkt waarover ieder van de mededaders kan beschikken of heeft kunnen beschikken, tast oplegging van een hoofdelijke

betalingsverplichting het karakter van de ontnemingsmaatregel niet aan. Dit 'gemeenschappelijk voordeel' kan dan aan ieder van de mededaders voor het geheel worden toegerekend.

Indien door twee of meer personen een strafbaar feit is gepleegd dat wederrechtelijk voordeel heeft opgeleverd, kan daaraan echter niet zonder meer de conclusie worden verbonden dat het verkregen voordeel als 'gemeenschappelijk voordeel' moet worden aangemerkt. Het hangt af van de omstandigheden van het geval wanneer daarvan sprake zal zijn.

Hoofdelijke aansprakelijkheid in de zin van artikel 36e lid 7 Sr, zal zich naar verwachting slechts in een beperkt aantal gevallen voordoen.

In de situatie dat twee of meer daders van een strafbaar feit daarvan hebben geprofiteerd, maar aan het dossier en het verhandelde ter terechtzitting niet een indicatie valt te ontlenen voor de verdeling van de opbrengst, ligt pondspondsgewijze toerekening van het wederrechtelijk verkregen voordeel meer voor de hand. In de gevallen dat niet kan worden vastgesteld met hoeveel mededaders het strafbare feit is gepleegd, kan op basis van de omstandigheden van het geval het daardoor verkregen voordeel ook voor een naar redelijkheid te bepalen gedeelte aan de betrokkene worden toegerekend.

Indien het dossier en het verhandelde ter terechtzitting zodanige duidelijke aanwijzingen bevatten dat het vermoeden gerechtvaardigd is dat twee of meer, bekende of onbekende, daders gezamenlijk de beschikking hebben of gedurende zekere tijd de beschikking hebben gehad over de gehele opbrengst van het strafbare feit en de betrokkene als een van die daders geen, dat vermoeden ontzenuwende, gegevens daaromtrent verschaft – op welke situatie de wetgever bij invoering van het huidige artikel 36e lid 7 Sr in het bijzonder het oog had – kan de rechter het wederrechtelijk verkregen voordeel als gemeenschappelijk voordeel voor het geheel aan de betrokkene toerekenen. In zo een geval mag worden aangenomen dat het opleggen van de ontnemingsmaatregel voor het gemeenschappelijke geheel van het verkregen voordeel het met de ontnemingsmaatregel beoogde reparatoire karakter heeft.

Hetgeen hiervoor is overwogen brengt mee dat de bestreden uitspraak niet in stand kan blijven en als volgt moet worden beslist.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:873

Zaaknummer: 13/03305

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Zowel de verdachte als de advocaat-generaal bij het hof worden niet-ontvankelijk verklaard, nu door of namens hen niet tijdig een schriftuur houdende middelen van cassatie is ingediend.

Nu de verdachte niet binnen de bij de wet gestelde termijn bij de Hoge Raad door een raadsman een schriftuur houdende middelen van cassatie heeft doen indienen, is niet in acht genomen het voorschrift van artikel 437 lid 2 Sv, zodat de verdachte in het beroep niet kan worden ontvangen.

Nu de advocaat-generaal bij het hof niet binnen de bij de wet gestelde termijn bij de Hoge Raad een schriftuur houdende middelen van cassatie heeft ingediend, is niet in acht genomen het voorschrift van artikel 437 lid 1 Sv, zodat deze in het beroep niet kan worden ontvangen.

De Hoge Raad verklaart zowel de verdachte als de advocaat-generaal bij het hof niet-ontvankelijk in het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:896

Zaaknummer: 13/02983

Wetsartikelen: 437 Sv

RECHTSPRAAK

Motivering verwerping gevoerde verweren toereikend. Geen uitdrukkelijke beslissing van hof vereist op de in het middel bedoelde verzoeken.

Het middel klaagt over de motivering van de verwerping van gevoerde verweren. Voorts klaagt het middel dat het hof heeft verzuimd te beslissen op een voorwaardelijk verzoek tot het horen van de behandelend psycholoog I.D. Kalinitsch als getuige-deskundige dan wel het laten doen van nader onderzoek door een aan te wijzen deskundige.

Door te oordelen als onder 2.2.3 is weergegeven heeft het hof de gevoerde verweren verworpen op gronden die zijn beslissing kunnen dragen. Dat oordeel is niet onbegrijpelijk. Voor verdere toetsing in cassatie is geen plaats. In zoverre faalt het middel.

Voorts heeft het hof kennelijk geoordeeld dat geen uitdrukkelijke beslissing was vereist op de in het middel bedoelde verzoeken. Ook dat oordeel is niet onbegrijpelijk, nu (i) het hof de door de raadsman overgelegde brief van de behandelend psycholoog I.D. Kalinitsch in zijn beoordeling van de zaak heeft betrokken, (ii) aan de verdachte geen straf of maatregel heeft opgelegd, en (iii) het door de raadsman aangevoerde klaarblijkelijk aldus heeft verstaan dat de verzoeken slechts zijn gedaan voor het zich hier niet voordoende geval dat het hof ‘mocht (...) neigen naar een veroordeling van cliënte dan wel meer onderbouwing verlangen van het door de verdediging in te nemen standpunt’. Ook in zoverre is het middel tevergeefs voorgesteld.

De Hoge Raad doet uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Dat brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Gelet op de omstandigheid dat de verdachte strafbaar is verklaard doch geen straf of maatregel is opgelegd, is er geen aanleiding om aan het oordeel dat de redelijke termijn is overschreden enig rechtsgevolg te verbinden en zal de Hoge Raad met dat oordeel volstaan.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:879

Zaaknummer: 14/00203

Wetsartikelen: 328 Sv

RECHTSPRAAK

Voorwaardelijk verzoek horen getuigen.

Het middel klaagt ten eerste dat het hof heeft verzuimd te beslissen op het (voorwaardelijk) verzoek tot het horen van [getuige 1], [getuige 2], [getuige 3] en [getuige 4] als getuigen. Het middel klaagt voorts dat het hof bij de afwijzing van het (voorwaardelijk) verzoek tot het horen van [getuige 5], [getuige 6], [verbalisant 1], [getuige 7], [getuige 8], [verbalisant 2], [getuige 9], [getuige 10], [getuige 11], [getuige 12], [getuige 13] en [getuige 14] als getuigen een onjuiste maatstaf heeft gehanteerd.

Uit het vorenstaande volgt dat (subsidiar) verzoeken zijn gedaan als bedoeld in artikel 287 lid 3 aanhef en onder a Sv in verbinding met artikel 328 en 415 Sv – welke verzoeken (moeten worden verstaan te) zijn gedaan onder de voorwaarde dat het hof de verdachte niet zou vrijspreken van het tenlastegelegde – en dat de aan deze verzoeken verbonden voorwaarde is vervuld, zodat uitdrukkelijke beslissingen op deze verzoeken waren vereist. Noch het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep noch het bestreden arrest houdt een beslissing van het hof in op het door de raadsman gedane verzoek [getuige 1], [getuige 2], [getuige 3] en [getuige 4] als getuigen te horen. Dat verzuim heeft ingevolge artikel 330 Sv in verbinding met artikel 415 Sv nietigheid tot gevolg. Voor zover het middel daarover klaagt, is het terecht voorgesteld.

Voor zover het middel klaagt dat het verzoek tot het horen van [getuige 5], [getuige 6], [verbalisant 1], [getuige 7], [getuige 8], [verbalisant 2] en [getuige 9] als getuigen door het hof is afgewezen met toepassing van een onjuiste maatstaf, faalt het. Het hof heeft het verzoek afgewezen op de grond dat daarvan de noodzaak niet is gebleken. In HR 1 juli 2014, ECLI:NL:HR:2014:1496, *NJ* 2014/441, r.o. 2.47 is overwogen dat ingeval een door de verdediging bij tijdig ingediende appèlschriftuur opgegeven getuige ter terechtzitting niet is verschenen, het hof slechts dan gehouden is een beslissing te geven omtrent de (hernieuwde) oproeping van die getuige indien daartoe door of namens de verdachte ter terechtzitting een uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek is gedaan. Het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep houdt niet in dat de verdediging bij aanvang van het onderzoek uitdrukkelijk en gemotiveerd de oproeping heeft verzocht van deze, bij appèlschriftuur opgegeven, niet-opgeroepen en niet-verschenen getuigen. Op het eerst bij pleidooi gedane nieuwe

(voorwaardelijke) verzoek heeft het hof met toepassing van de juiste maatstaf beslist.

In aanmerking genomen dat het de benadeelde partij ingevolge artikel 334 lid 1 Sv niet is toegestaan ter onderbouwing van haar vordering getuigen aan te brengen, en de eisen van een eerlijk proces als bedoeld in artikel 6 EVRM, in het bijzonder *'equality of arms'*, derhalve eraan in de weg staan dat wel aan de verdachte de bevoegdheid zou toekomen met betrekking tot deze vordering getuigen aan te brengen, kan het middel voor zover het betrekking heeft op de afwijzing van het verzoek tot het horen van de getuigen [getuige 10], [getuige 11], [getuige 12], [getuige 8], [getuige 13] en [getuige 14] aangaande de vorderingen van de benadeelde partijen, niet tot cassatie leiden (vgl. HR 13 december 2011, ECLI:NL:HR:2011:BQo834, NJ 2012/11).

Hetgeen hiervoor is overwogen brengt mee dat de bestreden uitspraak – voor zover aan het oordeel van de Hoge Raad onderworpen – niet in stand kan blijven, de overige middelen geen bespreking behoeven en als volgt moet worden beslist.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak – voor zover aan het oordeel van de Hoge Raad onderworpen – en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:902

Zaaknummer: 13/05795

Wetsartikelen: 287 Sv, 328 Sv en 415 Sv

RECHTSPRAAK

Beperking van de hoofdelijke aansprakelijkheid.

Het middel bevat de klacht dat het oordeel van het hof dat de betrokkene wederrechtelijk voordeel heeft verkregen op onjuiste gronden berust, althans ontoereikend is gemotiveerd, alsmede de klacht dat het hof ten onrechte toepassing heeft gegeven aan artikel 36e lid 7 Sr.

Voor zover ter toelichting van de klacht dat het oordeel van het hof dat de betrokkene uit de deelneming aan de criminele organisatie wederrechtelijk voordeel heeft verkregen op onjuiste gronden berust, is aangevoerd dat de betrokkene van de hem tenlastegelegde inbraak die is aangeduid als 09Zoetermeer, is vrijgesproken en ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel ter zake van die zaak in strijd met de onschuldpresumptie is, wordt het volgende overwogen.

In HR 15 juni 1999, ECLI:NL:HR:1999:ZD1580, NJ 1999/591 is geoordeeld dat de omstandigheid dat het door een criminele organisatie verkregen wederrechtelijk voordeel mede afkomstig is uit concrete strafbare feiten waarvan de betrokkene is vrijgesproken, niet afdoet aan de mogelijkheid van ontneming van het door de betrokkene uit zijn deelneming aan die criminele organisatie verkregen voordeel, omdat voor deelneming aan een criminele organisatie niet is vereist dat de deelnemer strafbaar betrokken is geweest bij strafbare feiten waarop het oogmerk van de organisatie is gericht en waarmee die organisatie daadwerkelijk voordeel heeft behaald. Voorts is in HR 8 juli 2008, ECLI:NL:HR:2008:BD6046, NJ 2008/495 geoordeeld dat ontneming van voordeel dat is aan te merken als voordeel dat is verkregen door middel van deelneming aan een criminele organisatie, ook voor zover het gaat om binnen het oogmerk van de organisatie gelegen, door leden van de criminele organisatie begane misdrijven waarvan niet bewezen kan worden dat de betrokkene daaraan feitelijk heeft deelgenomen, niet in strijd is met het in EHRM 1 maart 2007, nr. 30810/03 (*Geerings tegen Nederland*), ECLI:NL:XX: 2007:BA1112, NJ 2007/349 gegeven oordeel. Bij zijn oordeel dat in de toen voorliggende zaak – kort gezegd – ‘strijd met Geerings’ zich niet voordeed, heeft de Hoge Raad in aanmerking genomen dat ‘uit de door het Hof gebezigde bewijsmiddelen volgt dat de betrokkene feitelijk deelt in de opbrengst van door andere leden van de criminele organisatie waarvan hij deel uitmaakte, uitgevoerde misdrijven’.

In de onderhavige zaak heeft het hof aan zijn oordeel dat de betrokkene financieel voordeel heeft genoten als bedoeld in artikel 36e Sr, ten grondslag gelegd dat de betrokkene in de hoofdzaak is veroordeeld ter zake van deelneming aan een organisatie die tot oogmerk heeft het plegen van misdrijven en dat die organisatie, die ten minste zes inbraken heeft gepleegd, daadwerkelijk voordeel heeft behaald. Het hof heeft een optelsom gemaakt van het in elk van die zes inbraken geschatte wederrechtelijk verkregen voordeel en dat als het totale door de criminele organisatie verkregen wederrechtelijk voordeel aangemerkt. In de berekening van het hof is aldus ook het voordeel opgenomen dat is verkregen met de inbraak waarvan de betrokkene is vrijgesproken. Het hof heeft kennelijk geoordeeld dat ervan moet worden uitgegaan dat de betrokkene, als deelnemer aan de criminele organisatie, feitelijk deelde in de opbrengst van de door die organisatie uitgevoerde misdrijven, ook uit het strafbare feit waarvan hij is vrijgesproken. Dat oordeel is niet toereikend gemotiveerd.

Datzelfde geldt voor zover het hof aan de betrokkene de verplichting heeft opgelegd aan de staat een bedrag te betalen van € 184.145,69 ter ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel zonder te hebben vastgesteld dat de betrokkene daadwerkelijk dat bedrag aan wederrechtelijk voordeel heeft verkregen. De overweging van het hof dat niet kan worden vastgesteld welk aandeel van het totale voordeel aan de betrokkene kan worden toegerekend, is in dit verband geen toereikende motivering, nu de vaststelling dat de betrokkene wederrechtelijk voordeel heeft verkregen en de schatting van de omvang daarvan vooraf gaan aan de vraag welk aandeel van het totale voordeel aan de betrokkene moet worden toegerekend.

Het middel is in zoverre gegrond.

Al behoeft de tweede klacht van het middel naar aanleiding van het voorgaande geen bespreking meer, de Hoge Raad acht het toch dienstig enige opmerkingen te maken over de daarin aangesneden problematiek van de zogenoemde hoofdelijke aansprakelijkheid in het verband van de ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel.

In HR 1 juli 1997, ECLI:NL:HR:1997:AB7714, *NJ* 1998/242 is geoordeeld dat op grond van de in dat arrest weergegeven wetsgeschiedenis moet worden aangenomen dat, ook gelet op het reparatoire karakter van de maatregel als bedoeld in artikel 36e Sr, bij de bepaling van het wederrechtelijk verkregen voordeel dient te worden uitgegaan van het voordeel dat de betrokkene in de concrete omstandigheden van het geval daadwerkelijk heeft behaald. Er is onder ogen gezien dat de rechter, in het geval er verscheidene daders zijn, niet altijd de omvang van het voordeel van elk van die daders aanstonds zal kunnen vaststellen. In dat verband is in HR 7 december 2004, ECLI:NL:HR:2004:AQ8489, *NJ* 2006/63 overwogen dat de rechter op basis van alle hem bekende omstandigheden van het geval, zoals de rol die de

onderscheiden daders hebben gespeeld en het aantreffen van het voordeel bij één of meer van hen, zal moeten bepalen welk deel van het totale voordeel aan elk van hen moet worden toegerekend. Indien de omstandigheden van het geval onvoldoende aanknopingspunten bieden voor een andere toerekening, kan dit ertoe leiden dat het voordeel pondspondsgewijze wordt toegerekend.

Bij de op 1 juli 2011 in werking getreden Wet van 31 maart 2011, *Stb.* 2011, 171 is art. 36e, zevende lid, Sr als volgt komen te luiden:

‘Bij het vaststellen van het bedrag van het wederrechtelijk verkregen voordeel op grond van het eerste en tweede lid ter zake van strafbare feiten die door twee of meer personen zijn gepleegd, kan de rechter bepalen dat deze hoofdelijk dan wel voor een door hem te bepalen deel aansprakelijk zijn voor de gezamenlijke betalingsverplichting.’

Voor de wetsgeschiedenis van deze bepaling wordt verwezen naar de conclusie van de advocaat-generaal onder 8, 9 en 10.

Uit de wetsgeschiedenis van genoemd artikellid volgt dat met de daarin voorziene regeling niet is beoogd af te doen aan het reparatoire karakter van de ontnemingsmaatregel, maar dat de wetgever ‘in de situatie waarin mededaders gezamenlijk lijken te hebben geprofiteerd van het plegen van strafbare feiten’ en ‘er welbewust voor kiezen om geen enkele indicatie te geven van de wijze waarop de criminele opbrengsten zijn verdeeld’ het redelijk acht de betalingsverplichting hoofdelijk op te leggen.

Van hoofdelijke verbondenheid is sprake als twee of meer schuldenaren ten aanzien van eenzelfde schuld ieder voor het geheel aansprakelijk zijn (artikel 6:6 lid 2 BW). Artikel 36e lid 7 Sr, dat voorziet in de mogelijkheid van hoofdelijke aansprakelijkheid voor een ‘gezamenlijke betalingsverplichting’, moet daarom zo worden begrepen dat het gaat om individuele verplichtingen tot betaling aan de staat van het totale bedrag van het geschatte wederrechtelijk voordeel dat door twee of meer personen uit een door hen gepleegd strafbaar feit is verkregen.

Het opleggen van een hoofdelijke betalingsverplichting voor het gehele bedrag van het wederrechtelijk verkregen voordeel, zonder dat is kunnen worden vastgesteld dat de ‘schuldenaar’ dat voordeel heeft verkregen, zal doorgaans in strijd zijn met het uitgangspunt dat slechts voordeel kan worden ontnomen dat de betrokkene in de concrete omstandigheden van het geval daadwerkelijk heeft behaald. Alleen indien het verkregen wederrechtelijk voordeel als ‘gemeenschappelijk voordeel’ kan worden aangemerkt waarover ieder van de mededaders kan beschikken of heeft kunnen beschikken, tast oplegging van een hoofdelijke betalingsverplichting het karakter van de ontnemingsmaatregel niet aan. Dit

‘gemeenschappelijk voordeel’ kan dan aan ieder van de mededaders voor het geheel worden toegerekend.

Indien door twee of meer personen een strafbaar feit is gepleegd dat wederrechtelijk voordeel heeft opgeleverd, kan daaraan echter niet zonder meer de conclusie worden verbonden dat het verkregen voordeel als ‘gemeenschappelijk voordeel’ moet worden aangemerkt. Het hangt af van de omstandigheden van het geval wanneer daarvan sprake zal zijn.

Hoofdelijke aansprakelijkheid in de zin van artikel 36e lid 7 Sr zal zich naar verwachting slechts in een beperkt aantal gevallen voordoen.

In de situatie dat twee of meer daders van een strafbaar feit daarvan hebben geprofiteerd, maar aan het dossier en het verhandelde ter terechtzitting niet een indicatie valt te ontlenen voor de verdeling van de opbrengst, ligt pondspondsgewijze toerekening van het wederrechtelijk verkregen voordeel meer voor de hand. In de gevallen dat niet kan worden vastgesteld met hoeveel mededaders het strafbare feit is gepleegd, kan op basis van de omstandigheden van het geval het daardoor verkregen voordeel ook voor een naar redelijkheid te bepalen gedeelte aan de betrokkene worden toegerekend.

Indien het dossier en het verhandelde ter terechtzitting zodanige duidelijke aanwijzingen bevatten dat het vermoeden gerechtvaardigd is dat twee of meer, bekende of onbekende, daders gezamenlijk de beschikking hebben of gedurende zekere tijd de beschikking hebben gehad over de gehele opbrengst van het strafbare feit en de betrokkene als een van die daders geen, dat vermoeden ontzenuwende, gegevens daaromtrent verschaft – op welke situatie de wetgever bij invoering van het huidige artikel 36e lid 7 Sr in het bijzonder het oog had – kan de rechter het wederrechtelijk verkregen voordeel als gemeenschappelijk voordeel voor het geheel aan de betrokkene toerekenen. In zo een geval mag worden aangenomen dat het opleggen van de ontnemingsmaatregel voor het gemeenschappelijke geheel van het verkregen voordeel het met de ontnemingsmaatregel beoogde reparatoire karakter heeft.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:884

Zaaknummer: 13/06219

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Beperking van de hoofdelijke aansprakelijkheid.

Advocaat-generaal F.W. Bleichrodt heeft geconcludeerd tot verwerping van het beroep.

Het middel bevat de klacht dat het oordeel van het hof dat de betrokkene wederrechtelijk voordeel heeft verkregen op onjuiste gronden berust, althans ontoereikend is gemotiveerd, alsmede de klacht dat het hof ten onrechte toepassing heeft gegeven aan artikel 36e lid 7 Sr.

Ter toelichting van de klacht dat het oordeel van het hof dat de betrokkene uit de deelneming aan de criminele organisatie wederrechtelijk voordeel heeft verkregen op onjuiste gronden berust, is aangevoerd dat het hof ten onrechte niet het door de betrokkene individueel verkregen wederrechtelijk voordeel heeft geschat. Hieromtrent wordt het volgende overwogen.

In HR 15 juni 1999, ECLI:NL:HR:1999:ZD1580, *NJ* 1999/591 is geoordeeld dat de omstandigheid dat het door een criminele organisatie verkregen wederrechtelijk voordeel mede afkomstig is uit concrete strafbare feiten waarvan de betrokkene is vrijgesproken, niet afdoet aan de mogelijkheid van ontneming van het door de betrokkene uit zijn deelneming aan die criminele organisatie verkregen voordeel, omdat voor deelneming aan een criminele organisatie niet is vereist dat de deelnemer strafbaar betrokken is geweest bij strafbare feiten waarop het oogmerk van de organisatie is gericht en waarmee die organisatie daadwerkelijk voordeel heeft behaald. Voorts is in HR 8 juli 2008, ECLI:NL:HR:2008:BD6046, *NJ* 2008/495 geoordeeld dat ontneming van voordeel dat is aan te merken als voordeel dat is verkregen door middel van deelneming aan een criminele organisatie, ook voor zover het gaat om binnen het oogmerk van de organisatie gelegen, door leden van de criminele organisatie begane misdrijven waarvan niet bewezen kan worden dat de betrokkene daaraan feitelijk heeft deelgenomen, niet in strijd is met het in EHRM 1 maart 2007, nr. 30810/03 (*Geerings tegen Nederland*), ECLI:NL:XX:2007:BA1112, *NJ* 2007/349 gegeven oordeel. Bij zijn oordeel dat in de toen voorliggende zaak – kort gezegd – ‘strijd met Geerings’ zich niet voordeed, heeft de Hoge Raad in aanmerking genomen dat ‘uit de door het Hof gebezigde bewijsmiddelen volgt dat de betrokkene feitelijk deelt in de opbrengst van door andere leden van de criminele organisatie waarvan hij deel uitmaakte, uitgevoerde misdrijven’.

In de onderhavige zaak heeft het hof aan zijn oordeel dat de betrokkene financieel voordeel heeft genoten als bedoeld in artikel 36e Sr, ten grondslag gelegd dat de betrokkene in de hoofdzaak is veroordeeld ter zake van deelneming aan een organisatie die tot oogmerk heeft het plegen van misdrijven en dat die organisatie, die ten minste zes inbraken heeft gepleegd, daadwerkelijk voordeel heeft behaald. Het hof heeft een optelsom gemaakt van het in elk van die zes inbraken geschatte wederrechtelijk verkregen voordeel en dat als het totale door de criminele organisatie verkregen wederrechtelijk voordeel aangemerkt. Het hof heeft kennelijk geoordeeld dat ervan moet worden uitgegaan dat de betrokkene, als deelnemer aan de criminele organisatie, feitelijk deelde in de opbrengst van de door die organisatie uitgevoerde misdrijven. Dat oordeel is niet toereikend gemotiveerd.

De overweging van het hof dat niet kan worden vastgesteld welk aandeel van het totale voordeel aan de betrokkene kan worden toegerekend, is in dit verband geen toereikende motivering, nu de vaststelling dat de betrokkene wederrechtelijk voordeel heeft verkregen en de schatting van de omvang daarvan vooraf gaan aan de vraag welk aandeel van het totale voordeel aan de betrokkene moet worden toegerekend.

Het middel is in zoverre gegrond.

Al behoeft de tweede klacht van het middel naar aanleiding van het voorgaande geen bespreking meer, de Hoge Raad acht het toch dienstig enige opmerkingen te maken over de daarin aangesneden problematiek van de zogenoemde hoofdelijke aansprakelijkheid in het verband van de ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel.

In HR 1 juli 1997, ECLI:NL:HR:1997:AB7714, *NJ* 1998/242 is geoordeeld dat op grond van de in dat arrest weergegeven wetsgeschiedenis moet worden aangenomen dat, ook gelet op het reparatoire karakter van de maatregel als bedoeld in artikel 36e Sr, bij de bepaling van het wederrechtelijk verkregen voordeel dient te worden uitgegaan van het voordeel dat de betrokkene in de concrete omstandigheden van het geval daadwerkelijk heeft behaald. Er is onder ogen gezien dat de rechter, in het geval er verscheidene daders zijn, niet altijd de omvang van het voordeel van elk van die daders aanstonds zal kunnen vaststellen. In dat verband is in HR 7 december 2004, ECLI:NL:HR:2004:AQ8489, *NJ* 2006/63 overwogen dat de rechter op basis van alle hem bekende omstandigheden van het geval, zoals de rol die de onderscheiden daders hebben gespeeld en het aantreffen van het voordeel bij één of meer van hen, zal moeten bepalen welk deel van het totale voordeel aan elk van hen moet worden toegerekend. Indien de omstandigheden van het geval onvoldoende aanknopingspunten bieden voor een andere toerekening, kan dit ertoe leiden dat het voordeel pondspondsgewijze wordt toegerekend.

Bij de op 1 juli 2011 in werking getreden Wet van 31 maart 2011, *Stb.* 2011, 171 is artikel 36e lid 7 Sr als volgt komen te luiden:

‘Bij het vaststellen van het bedrag van het wederrechtelijk verkregen voordeel op grond van het eerste en tweede lid ter zake van strafbare feiten die door twee of meer personen zijn gepleegd, kan de rechter bepalen dat deze hoofdelijk dan wel voor een door hem te bepalen deel aansprakelijk zijn voor de gezamenlijke betalingsverplichting.’

Voor de wetsgeschiedenis van deze bepaling wordt verwezen naar de conclusie van de advocaat-generaal onder 17, 18 en 19.

Uit de wetsgeschiedenis van genoemd artikellid volgt dat met de daarin voorziene regeling niet is beoogd af te doen aan het reparatoire karakter van de ontnemingsmaatregel, maar dat de wetgever ‘in de situatie waarin mededaders gezamenlijk lijken te hebben geprofiteerd van het plegen van strafbare feiten’ en ‘er welbewust voor kiezen om geen enkele indicatie te geven van de wijze waarop de criminele opbrengsten zijn verdeeld’ het redelijk acht de betalingsverplichting hoofdelijk op te leggen.

Van hoofdelijke verbondenheid is sprake als twee of meer schuldenaren ten aanzien van eenzelfde schuld ieder voor het geheel aansprakelijk zijn (artikel 6:6 lid 2 BW). Artikel 36e lid 7 Sr, dat voorziet in de mogelijkheid van hoofdelijke aansprakelijkheid voor een ‘gezamenlijke betalingsverplichting’, moet daarom zo worden begrepen dat het gaat om individuele verplichtingen tot betaling aan de staat van het totale bedrag van het geschatte wederrechtelijk voordeel dat door twee of meer personen uit een door hen gepleegd strafbaar feit is verkregen.

Het opleggen van een hoofdelijke betalingsverplichting voor het gehele bedrag van het wederrechtelijk verkregen voordeel, zonder dat is kunnen worden vastgesteld dat de ‘schuldenaar’ dat voordeel heeft verkregen, zal doorgaans in strijd zijn met het uitgangspunt dat slechts voordeel kan worden ontnomen dat de betrokkene in de concrete omstandigheden van het geval daadwerkelijk heeft behaald. Alleen indien het verkregen wederrechtelijk voordeel als ‘gemeenschappelijk voordeel’ kan worden aangemerkt waarover ieder van de mededaders kan beschikken of heeft kunnen beschikken, tast oplegging van een hoofdelijke betalingsverplichting het karakter van de ontnemingsmaatregel niet aan. Dit ‘gemeenschappelijk voordeel’ kan dan aan ieder van de mededaders voor het geheel worden toegerekend.

Indien door twee of meer personen een strafbaar feit is gepleegd dat wederrechtelijk voordeel heeft opgeleverd, kan daaraan echter niet zonder meer de conclusie worden verbonden dat het verkregen voordeel als ‘gemeenschappelijk voordeel’ moet worden aangemerkt. Het hangt af van de omstandigheden van het geval wanneer daarvan sprake zal zijn.

Hoofdelijke aansprakelijkheid in de zin van artikel 36e lid 7 Sr zal zich naar verwachting slechts in een beperkt aantal gevallen voordoen.

In de situatie dat twee of meer daders van een strafbaar feit daarvan hebben geprofiteerd, maar aan het dossier en het verhandelde ter terechtzitting niet een indicatie valt te ontlenen voor de verdeling van de opbrengst, ligt pondspondsgewijze toerekening van het wederrechtelijk verkregen voordeel meer voor de hand. In de gevallen dat niet kan worden vastgesteld met hoeveel mededaders het strafbare feit is gepleegd, kan op basis van de omstandigheden van het geval het daardoor verkregen voordeel ook voor een naar redelijkheid te bepalen gedeelte aan de betrokkene worden toegerekend.

Indien het dossier en het verhandelde ter terechtzitting zodanige duidelijke aanwijzingen bevatten dat het vermoeden gerechtvaardigd is dat twee of meer, bekende of onbekende, daders gezamenlijk de beschikking hebben of gedurende zekere tijd de beschikking hebben gehad over de gehele opbrengst van het strafbare feit en de betrokkene als een van die daders geen, dat vermoeden ontzenuwende, gegevens daaromtrent verschaft – op welke situatie de wetgever bij invoering van het huidige artikel 36e lid 7 Sr in het bijzonder het oog had – kan de rechter het wederrechtelijk verkregen voordeel als gemeenschappelijk voordeel voor het geheel aan de betrokkene toerekenen. In zo een geval mag worden aangenomen dat het opleggen van de ontnemingsmaatregel voor het gemeenschappelijke geheel van het verkregen voordeel het met de ontnemingsmaatregel beoogde reparatoire karakter heeft.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:886

Zaaknummer: 14/00858

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Beperking van de hoofdelijke aansprakelijkheid.

Het middel bevat de klacht dat het oordeel van het hof dat de betrokkene wederrechtelijk voordeel heeft verkregen op onjuiste gronden berust, althans ontoereikend is gemotiveerd, alsmede de klacht dat het hof ten onrechte toepassing heeft gegeven aan artikel 36e lid 7 Sr.

Ter toelichting van de klacht dat het oordeel van het hof dat de betrokkene uit de deelneming aan de criminele organisatie wederrechtelijk voordeel heeft verkregen op onjuiste gronden berust, is aangevoerd dat het hof ten onrechte niet het door de betrokkene individueel verkregen wederrechtelijk voordeel heeft geschat. Hieromtrent wordt het volgende overwogen.

In HR 15 juni 1999, ECLI:NL:HR:1999:ZD1580, NJ 1999/591 is geoordeeld dat de omstandigheid dat het door een criminele organisatie verkregen wederrechtelijk voordeel mede afkomstig is uit concrete strafbare feiten waarvan de betrokkene is vrijgesproken, niet afdoet aan de mogelijkheid van ontneming van het door de betrokkene uit zijn deelneming aan die criminele organisatie verkregen voordeel, omdat voor deelneming aan een criminele organisatie niet is vereist dat de deelnemer strafbaar betrokken is geweest bij strafbare feiten waarop het oogmerk van de organisatie is gericht en waarmee die organisatie daadwerkelijk voordeel heeft behaald. Voorts is in HR 8 juli 2008, ECLI:NL:HR:2008:BD6046, NJ 2008/495 geoordeeld dat ontneming van voordeel dat is aan te merken als voordeel dat is verkregen door middel van deelneming aan een criminele organisatie, ook voor zover het gaat om binnen het oogmerk van de organisatie gelegen, door leden van de criminele organisatie begane misdrijven waarvan niet bewezen kan worden dat de betrokkene daaraan feitelijk heeft deelgenomen, niet in strijd is met het in EHRM 1 maart 2007, nr. 30810/03 (*Geerings tegen Nederland*), ECLI:NL:XX:2007:BA1112, NJ 2007/349 gegeven oordeel. Bij zijn oordeel dat in de toen voorliggende zaak – kort gezegd – ‘strijd met Geerings’ zich niet voordeed, heeft de Hoge Raad in aanmerking genomen dat ‘uit de door het Hof gebezigde bewijsmiddelen volgt dat de betrokkene feitelijk deelt in de opbrengst van door andere leden van de criminele organisatie waarvan hij deel uitmaakte, uitgevoerde misdrijven’.

In de onderhavige zaak heeft het hof aan zijn oordeel dat de betrokkene financieel voordeel

heeft genoten als bedoeld in artikel 36e Sr, ten grondslag gelegd dat de betrokkene in de hoofdzaak is veroordeeld ter zake van deelneming aan een organisatie die tot oogmerk heeft het plegen van misdrijven en dat die organisatie, die ten minste zes inbraken heeft gepleegd, daadwerkelijk voordeel heeft behaald. Het hof heeft een optelsom gemaakt van het in elk van die zes inbraken geschatte wederrechtelijk verkregen voordeel en dat als het totale door de criminele organisatie verkregen wederrechtelijk voordeel aangemerkt. In de berekening van het hof is aldus ook het voordeel opgenomen dat is verkregen met de vijf inbraken die aan de betrokkene niet zijn tenlastegelegd. Het hof heeft kennelijk geoordeeld dat ervan moet worden uitgegaan dat de betrokkene, als deelnemer aan de criminele organisatie, feitelijk deelde in de opbrengst van de door die organisatie uitgevoerde misdrijven. Dat oordeel is niet toereikend gemotiveerd.

De overweging van het hof dat niet kan worden vastgesteld welk aandeel van het totale voordeel aan de betrokkene kan worden toegerekend, is in dit verband geen toereikende motivering, nu de vaststelling dat de betrokkene wederrechtelijk voordeel heeft verkregen en de schatting van de omvang daarvan vooraf gaan aan de vraag welk aandeel van het totale voordeel aan de betrokkene moet worden toegerekend.

Het middel is in zoverre gegrond.

Al behoeft de tweede klacht van het middel naar aanleiding van het voorgaande geen bespreking meer, de Hoge Raad acht het toch dienstig enige opmerkingen te maken over de daarin aangesneden problematiek van de zogenoemde hoofdelijke aansprakelijkheid in het verband van de ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel.

In HR 1 juli 1997, ECLI:NL:HR:1997:AB7714, *NJ* 1998/242 is geoordeeld dat op grond van de in dat arrest weergegeven wetsgeschiedenis moet worden aangenomen dat, ook gelet op het reparatoire karakter van de maatregel als bedoeld in artikel 36e Sr, bij de bepaling van het wederrechtelijk verkregen voordeel dient te worden uitgegaan van het voordeel dat de betrokkene in de concrete omstandigheden van het geval daadwerkelijk heeft behaald. Er is onder ogen gezien dat de rechter, in het geval er verscheidene daders zijn, niet altijd de omvang van het voordeel van elk van die daders aanstonds zal kunnen vaststellen. In dat verband is in HR 7 december 2004, ECLI:NL:HR:2004:AQ8489, *NJ* 2006/63 overwogen dat de rechter op basis van alle hem bekende omstandigheden van het geval, zoals de rol die de onderscheiden daders hebben gespeeld en het aantreffen van het voordeel bij één of meer van hen, zal moeten bepalen welk deel van het totale voordeel aan elk van hen moet worden toegerekend. Indien de omstandigheden van het geval onvoldoende aanknopingspunten bieden voor een andere toerekening, kan dit ertoe leiden dat het voordeel pondspondsgewijze wordt toegerekend.

Bij de op 1 juli 2011 in werking getreden Wet van 31 maart 2011, *Stb.* 2011, 171 is artikel 36e lid 7 Sr als volgt komen te luiden:

‘Bij het vaststellen van het bedrag van het wederrechtelijk verkregen voordeel op grond van het eerste en tweede lid ter zake van strafbare feiten die door twee of meer personen zijn gepleegd, kan de rechter bepalen dat deze hoofdelijk dan wel voor een door hem te bepalen deel aansprakelijk zijn voor de gezamenlijke betalingsverplichting.’

Voor de wetsgeschiedenis van deze bepaling wordt verwezen naar de conclusie van de advocaat-generaal onder 16, 17 en 18.

Uit de wetsgeschiedenis van genoemd artikellid volgt dat met de daarin voorziene regeling niet is beoogd af te doen aan het reparatoire karakter van de ontnemingsmaatregel, maar dat de wetgever ‘in de situatie waarin mededaders gezamenlijk lijken te hebben geprofiteerd van het plegen van strafbare feiten’ en ‘er welbewust voor kiezen om geen enkele indicatie te geven van de wijze waarop de criminele opbrengsten zijn verdeeld’ het redelijk acht de betalingsverplichting hoofdelijk op te leggen.

Van hoofdelijke verbondenheid is sprake als twee of meer schuldenaren ten aanzien van een zelfde schuld ieder voor het geheel aansprakelijk zijn (art. 6:6, tweede lid, BW). Art. 36e, zevende lid, Sr, dat voorziet in de mogelijkheid van hoofdelijke aansprakelijkheid voor een ‘gezamenlijke betalingsverplichting’, moet daarom zo worden begrepen dat het gaat om individuele verplichtingen tot betaling aan de staat van het totale bedrag van het geschatte wederrechtelijk voordeel dat door twee of meer personen uit een door hen gepleegd strafbaar feit is verkregen.

Het opleggen van een hoofdelijke betalingsverplichting voor het gehele bedrag van het wederrechtelijk verkregen voordeel, zonder dat is kunnen worden vastgesteld dat de ‘schuldenaar’ dat voordeel heeft verkregen, zal doorgaans in strijd zijn met het uitgangspunt dat slechts voordeel kan worden ontnomen dat de betrokkene in de concrete omstandigheden van het geval daadwerkelijk heeft behaald. Alleen indien het verkregen wederrechtelijk voordeel als ‘gemeenschappelijk voordeel’ kan worden aangemerkt waarover ieder van de mededaders kan beschikken of heeft kunnen beschikken, tast oplegging van een hoofdelijke betalingsverplichting het karakter van de ontnemingsmaatregel niet aan. Dit ‘gemeenschappelijk voordeel’ kan dan aan ieder van de mededaders voor het geheel worden toegerekend.

Indien door twee of meer personen een strafbaar feit is gepleegd dat wederrechtelijk voordeel heeft opgeleverd, kan daaraan echter niet zonder meer de conclusie worden verbonden dat het verkregen voordeel als ‘gemeenschappelijk voordeel’ moet worden aangemerkt. Het hangt af

van de omstandigheden van het geval wanneer daarvan sprake zal zijn.

Hoofdelijke aansprakelijkheid in de zin van artikel 36e lid 7 Sr zal zich naar verwachting slechts in een beperkt aantal gevallen voordoen.

In de situatie dat twee of meer daders van een strafbaar feit daarvan hebben geprofiteerd, maar aan het dossier en het verhandelde ter terechtzitting niet een indicatie valt te ontlenen voor de verdeling van de opbrengst, ligt pondspondsgewijze toerekening van het wederrechtelijk verkregen voordeel meer voor de hand. In de gevallen dat niet kan worden vastgesteld met hoeveel mededaders het strafbare feit is gepleegd, kan op basis van de omstandigheden van het geval het daardoor verkregen voordeel ook voor een naar redelijkheid te bepalen gedeelte aan de betrokkene worden toegerekend.

Indien het dossier en het verhandelde ter terechtzitting zodanige duidelijke aanwijzingen bevatten dat het vermoeden gerechtvaardigd is dat twee of meer, bekende of onbekende, daders gezamenlijk de beschikking hebben of gedurende zekere tijd de beschikking hebben gehad over de gehele opbrengst van het strafbare feit en de betrokkene als een van die daders geen, dat vermoeden ontzenuwende, gegevens daaromtrent verschaft – op welke situatie de wetgever bij invoering van het huidige artikel 36e lid 7 Sr in het bijzonder het oog had – kan de rechter het wederrechtelijk verkregen voordeel als gemeenschappelijk voordeel voor het geheel aan de betrokkene toerekenen. In zo een geval mag worden aangenomen dat het opleggen van de ontnemingsmaatregel voor het gemeenschappelijke geheel van het verkregen voordeel het met de ontnemingsmaatregel beoogde reparatoire karakter heeft.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:881

Zaaknummer: 13/06286

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Verdachte niet het laatste woord gelaten. Getuigenverzoek onterecht afgewezen.

Het middel klaagt dat het onderzoek ter terechtzitting nietig is, nu de politierechter de verdachte ten onrechte niet het laatste woord heeft gegeven.

Het proces-verbaal van de terechtzitting van 9 april 2013 houdt in hetgeen in de conclusie van de advocaat-generaal onder 13 is weergegeven.

Uit het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep blijkt niet dat aan de verdachte het recht is gelaten het laatst te spreken. Daarom moet het ervoor worden gehouden dat het in artikel 311 lid 4 Sv op straffe van nietigheid gegeven voorschrift niet in acht is genomen.

Het middel slaagt.

Het middel klaagt dat de politierechter de afwijzing van het verzoek om verbalisanten als getuigen te horen ontoereikend heeft gemotiveerd.

Ten laste van de verdachte is onder 2 bewezenverklaard dat:

‘hij op 19 oktober 2011, in het perceel [a-straat] te [plaats], in de gemeente Aa en Hunze, toestellen of geluidsapparaten in werking heeft gehad dat voor omwonende of overigens voor de omgeving geluidshinder werd veroorzaakt, immers heeft hij verdachte, toen aldaar in dat perceel een jukebox met bijbehorende randapparatuur (te weten 4 staande luidsprekerboxen en/of een subwoover en/of een centrumspeaker) op zodanige wijze in werking gehad dat vanuit dat perceel luide muziek ten gehore werd gebracht, waardoor voor omwonende of overigens voor de omgeving geluidshinder werd veroorzaakt.’

De politierechter heeft het in het middel bedoelde verzoek als volgt samengevat en afgewezen:

‘De raadsman heeft schriftelijk, en op de zitting mondeling verzocht om aanhouding van het onderzoek, zodat de in de brief genoemde verbalisanten door de rechter-commissaris kunnen worden gehoord. De raadsman wenst de verbalisanten nader te doen ondervragen omtrent de wijze van verkrijging van de last tot binnentreden, ten aanzien van de waarneming van de

geluidsoverlast en ten aanzien van de wijze van inbeslagneming. De officier van justitie acht nader onderzoek door de rechter-commissaris niet noodzakelijk, daar hij reeds van mening is dat het binnentreden onrechtmatig was, net als de doorzoeking. De tijdens dit onderzoek aangetroffen hennep is daardoor onrechtmatig verkregen, zodat het moet worden uitgesloten van het bewijs. Dit heeft tot gevolg dat de verdachte ten aanzien van feit 1 dient te worden vrijgesproken. Ook met betrekking tot feit 2 is de officier van mening dat verwijzing niet noodzakelijk is. Hoewel de raadsman wat betreft feit 1 dezelfde mening is toegedaan, blijft hij bij zijn verzoek om aanhouding met betrekking tot feit 2.

De politierechter weegt het belang van strafvordering, bestaande in een zo voortvarend mogelijke afdoening van de strafzaak (hetgeen hier mede klemmt in verband met de relatieve ouderdom daarvan) af tegen het verdedigingsbelang bij het horen van de getuigen. Gelet op voormeld bedoeld tijdsverloop en de relatief geringe ernst van de overtreding waarvan verdenking bestaat, dient het belang van strafvordering zwaarder te wegen dan het verdedigingsbelang. De politierechter wijst het verzoek derhalve af.'

Het oordeel van de politierechter dat het verdedigingsbelang moet wijken voor het belang van de strafvordering is niet zonder meer begrijpelijk. De enkele verwijzingen naar het belang bij een zo voortvarend mogelijke afdoening van de strafzaak en de relatief geringe ernst van de overtreding zijn daartoe onvoldoende. Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, voor zover aan zijn oordeel onderworpen en verwijst de zaak naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Leeuwarden, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:890

Zaaknummer: 13/01871

Wetsartikelen: 311 Sv en 287 Sv

RECHTSPRAAK

Overschrijding redelijke termijn in hoger beroep dient te leiden tot vermindering van de opgelegde straf.

Het middel klaagt over het oordeel van het hof dat kan worden volstaan met de constatering dat sprake is van een overschrijding van de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de fase van het hoger beroep.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 19 is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad zal de zaak om doelmatigheidsredenen zelf afdoen. In cassatie wordt ervan uitgegaan dat de redelijke termijn van berechting in hoger beroep met ruim vier maanden is overschreden. De door het hof opgelegde gevangenisstraf van 26 maanden wordt in verband daarmee verminderd tot 24 maanden.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze 23 maanden beloopt en verworpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:891

Zaaknummer: 13/03447

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Slagende bewijsklacht opzetheling.

Het middel klaagt over de motivering van de bewezenverklaring van het onder 2 tenlastegelegde.

Aangezien de bewezenverklaring, voor zover inhoudende dat de verdachte ‘ten tijde van het voorhanden krijgen van die kentekenplaten wist dat het door misdrijf verkregen goederen betrof’ niet zonder meer kan worden afgeleid uit de bewijsvoering van het hof, is de bestreden uitspraak niet naar de eis der wet met redenen omkleed.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 2 tenlastegelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:877

Zaaknummer: 13/02743

Wetsartikelen: 416 Sr

RECHTSPRAAK

Beperking van de hoofdelijke aansprakelijkheid.

Advocaat-generaal E.J. Hofstee heeft geconcludeerd tot verwerping van het beroep.

Het middel bevat de klacht dat het oordeel van het hof dat de betrokkene wederrechtelijk voordeel heeft verkregen op onjuiste gronden berust, althans ontoereikend is gemotiveerd, alsmede de klacht dat het hof ten onrechte toepassing heeft gegeven aan artikel 36e lid 7 Sr.

Ter toelichting van de klacht dat het oordeel van het hof dat de betrokkene uit de deelneming aan de criminele organisatie wederrechtelijk voordeel heeft verkregen op onjuiste gronden berust, is aangevoerd dat het hof ten onrechte niet het door de betrokkene individueel verkregen wederrechtelijk voordeel heeft geschat. Hieromtrent wordt het volgende overwogen.

In HR 15 juni 1999, ECLI:NL:HR:1999:ZD1580, *NJ* 1999/591 is geoordeeld dat de omstandigheid dat het door een criminele organisatie verkregen wederrechtelijk voordeel mede afkomstig is uit concrete strafbare feiten waarvan de betrokkene is vrijgesproken, niet afdoet aan de mogelijkheid van ontneming van het door de betrokkene uit zijn deelneming aan die criminele organisatie verkregen voordeel, omdat voor deelneming aan een criminele organisatie niet is vereist dat de deelnemer strafbaar betrokken is geweest bij strafbare feiten waarop het oogmerk van de organisatie is gericht en waarmee die organisatie daadwerkelijk voordeel heeft behaald. Voorts is in HR 8 juli 2008, ECLI:NL:HR:2008:BD6046, *NJ* 2008/495 geoordeeld dat ontneming van voordeel dat is aan te merken als voordeel dat is verkregen door middel van deelneming aan een criminele organisatie, ook voor zover het gaat om binnen het oogmerk van de organisatie gelegen, door leden van de criminele organisatie begane misdrijven waarvan niet bewezen kan worden dat de betrokkene daaraan feitelijk heeft deelgenomen, niet in strijd is met het in EHRM 1 maart 2007, nr. 30810/03 (*Geerings tegen Nederland*), ECLI:NL:XX:2007:BA1112, *NJ* 2007/349 gegeven oordeel. Bij zijn oordeel dat in de toen voorliggende zaak – kort gezegd – ‘strijd met Geerings’ zich niet voordeed, heeft de Hoge Raad in aanmerking genomen dat ‘uit de door het Hof gebezigde bewijsmiddelen volgt dat de betrokkene feitelijk deelt in de opbrengst van door andere leden van de criminele organisatie waarvan hij deel uitmaakte, uitgevoerde misdrijven’.

In de onderhavige zaak heeft het hof aan zijn oordeel dat de betrokkene financieel voordeel heeft genoten als bedoeld in artikel 36e Sr, ten grondslag gelegd dat de betrokkene in de hoofdzaak is veroordeeld ter zake van deelneming aan een organisatie die tot oogmerk heeft het plegen van misdrijven en dat die organisatie, die ten minste zes inbraken heeft gepleegd, daadwerkelijk voordeel heeft behaald. Het hof heeft een optelsom gemaakt van het in elk van die zes inbraken geschatte wederrechtelijk verkregen voordeel en dat als het totale door de criminele organisatie verkregen wederrechtelijk voordeel aangemerkt. In de berekening van het hof is aldus ook het voordeel opgenomen dat is verkregen met inbraken die aan de betrokkene niet zijn tenlastegelegd. Het hof heeft kennelijk geoordeeld dat ervan moet worden uitgegaan dat de betrokkene, als deelnemer aan de criminele organisatie, feitelijk deelde in de opbrengst van de door die organisatie uitgevoerde misdrijven. Dat oordeel is niet toereikend gemotiveerd. De overweging van het hof dat niet kan worden vastgesteld welk aandeel van het totale voordeel aan de betrokkene kan worden toegerekend, is in dit verband geen toereikende motivering, nu de vaststelling dat de betrokkene wederrechtelijk voordeel heeft verkregen en de schatting van de omvang daarvan vooraf gaan aan de vraag welk aandeel van het totale voordeel aan de betrokkene moet worden toegerekend.

Het middel is in zoverre gegrond.

Al behoeft de tweede klacht van het middel naar aanleiding van het voorgaande geen bespreking meer, de Hoge Raad acht het toch dienstig enige opmerkingen te maken over de daarin aangesneden problematiek van de zogenoemde hoofdelijke aansprakelijkheid in het verband van de ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel.

In HR 1 juli 1997, ECLI:NL:HR:1997:AB7714, *NJ* 1998/242 is geoordeeld dat op grond van de in dat arrest weergegeven wetsgeschiedenis moet worden aangenomen dat, ook gelet op het reparatoire karakter van de maatregel als bedoeld in artikel 36e Sr, bij de bepaling van het wederrechtelijk verkregen voordeel dient te worden uitgegaan van het voordeel dat de betrokkene in de concrete omstandigheden van het geval daadwerkelijk heeft behaald. Er is onder ogen gezien dat de rechter, in het geval er verscheidene daders zijn, niet altijd de omvang van het voordeel van elk van die daders aanstonds zal kunnen vaststellen. In dat verband is in HR 7 december 2004, ECLI:NL:HR:2004:AQ8489, *NJ* 2006/63 overwogen dat de rechter op basis van alle hem bekende omstandigheden van het geval, zoals de rol die de onderscheiden daders hebben gespeeld en het aantreffen van het voordeel bij één of meer van hen, zal moeten bepalen welk deel van het totale voordeel aan elk van hen moet worden toegerekend. Indien de omstandigheden van het geval onvoldoende aanknopingspunten bieden voor een andere toerekening, kan dit ertoe leiden dat het voordeel pondspondsgewijze wordt toegerekend.

Bij de op 1 juli 2011 in werking getreden Wet van 31 maart 2011, *Stb.* 2011, 171 is artikel 36e lid 7 Sr als volgt komen te luiden:

‘Bij het vaststellen van het bedrag van het wederrechtelijk verkregen voordeel op grond van het eerste en tweede lid ter zake van strafbare feiten die door twee of meer personen zijn gepleegd, kan de rechter bepalen dat deze hoofdelijk dan wel voor een door hem te bepalen deel aansprakelijk zijn voor de gezamenlijke betalingsverplichting.’

Voor de wetsgeschiedenis van deze bepaling wordt verwezen naar de conclusie van de advocaat-generaal onder 7 en 8.

Uit de wetsgeschiedenis van genoemd artikellid volgt dat met de daarin voorziene regeling niet is beoogd af te doen aan het reparatoire karakter van de ontnemingsmaatregel, maar dat de wetgever ‘in de situatie waarin mededaders gezamenlijk lijken te hebben geprofiteerd van het plegen van strafbare feiten’ en ‘er welbewust voor kiezen om geen enkele indicatie te geven van de wijze waarop de criminele opbrengsten zijn verdeeld’ het redelijk acht de betalingsverplichting hoofdelijk op te leggen.

Van hoofdelijke verbondenheid is sprake als twee of meer schuldenaren ten aanzien van eenzelfde schuld ieder voor het geheel aansprakelijk zijn (artikel 6:6 lid 2 BW). Artikel 36e lid 7 Sr, dat voorziet in de mogelijkheid van hoofdelijke aansprakelijkheid voor een ‘gezamenlijke betalingsverplichting’, moet daarom zo worden begrepen dat het gaat om individuele verplichtingen tot betaling aan de staat van het totale bedrag van het geschatte wederrechtelijk voordeel dat door twee of meer personen uit een door hen gepleegd strafbaar feit is verkregen.

Het opleggen van een hoofdelijke betalingsverplichting voor het gehele bedrag van het wederrechtelijk verkregen voordeel, zonder dat is kunnen worden vastgesteld dat de ‘schuldenaar’ dat voordeel heeft verkregen, zal doorgaans in strijd zijn met het uitgangspunt dat slechts voordeel kan worden ontnomen dat de betrokkene in de concrete omstandigheden van het geval daadwerkelijk heeft behaald. Alleen indien het verkregen wederrechtelijk voordeel als ‘gemeenschappelijk voordeel’ kan worden aangemerkt waarover ieder van de mededaders kan beschikken of heeft kunnen beschikken, tast oplegging van een hoofdelijke betalingsverplichting het karakter van de ontnemingsmaatregel niet aan. Dit ‘gemeenschappelijk voordeel’ kan dan aan ieder van de mededaders voor het geheel worden toegerekend.

Indien door twee of meer personen een strafbaar feit is gepleegd dat wederrechtelijk voordeel heeft opgeleverd, kan daaraan echter niet zonder meer de conclusie worden verbonden dat het verkregen voordeel als ‘gemeenschappelijk voordeel’ moet worden aangemerkt. Het hangt af

van de omstandigheden van het geval wanneer daarvan sprake zal zijn.

Hoofdelijke aansprakelijkheid in de zin van artikel 36e lid 7 Sr zal zich naar verwachting slechts in een beperkt aantal gevallen voordoen.

In de situatie dat twee of meer daders van een strafbaar feit daarvan hebben geprofiteerd, maar aan het dossier en het verhandelde ter terechtzitting niet een indicatie valt te ontlenen voor de verdeling van de opbrengst, ligt pondspondsgewijze toerekening van het wederrechtelijk verkregen voordeel meer voor de hand. In de gevallen dat niet kan worden vastgesteld met hoeveel mededaders het strafbare feit is gepleegd, kan op basis van de omstandigheden van het geval het daardoor verkregen voordeel ook voor een naar redelijkheid te bepalen gedeelte aan de betrokkene worden toegerekend.

Indien het dossier en het verhandelde ter terechtzitting zodanige duidelijke aanwijzingen bevatten dat het vermoeden gerechtvaardigd is dat twee of meer, bekende of onbekende, daders gezamenlijk de beschikking hebben of gedurende zekere tijd de beschikking hebben gehad over de gehele opbrengst van het strafbare feit en de betrokkene als een van die daders geen, dat vermoeden ontzenuwende, gegevens daaromtrent verschaft – op welke situatie de wetgever bij invoering van het huidige artikel 36e lid 7 Sr in het bijzonder het oog had – kan de rechter het wederrechtelijk verkregen voordeel als gemeenschappelijk voordeel voor het geheel aan de betrokkene toerekenen. In zo een geval mag worden aangenomen dat het opleggen van de ontnemingsmaatregel voor het gemeenschappelijke geheel van het verkregen voordeel het met de ontnemingsmaatregel beoogde reparatoire karakter heeft.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:878

Zaaknummer: 13/03295

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

De gewone strafkamer is bevoegd kennis te nemen van zowel de tenlastegelegde niet-economische delicten als de tenlastegelegde economische delicten.

Het middel bevat de klacht dat het hof ten onrechte heeft geoordeeld dat het vonnis in eerste aanleg is gewezen door een bevoegde economische kamer van de rechtbank althans dat dit oordeel ontoereikend, althans onbegrijpelijk is gemotiveerd.

In eerste aanleg is vonnis gewezen door ‘de meervoudige economische kamer’ van de Rechtbank Assen.

Aan de verdachte zijn naast economische delicten ook strafbare feiten niet zijnde economische delicten tenlastegelegd die klaarblijkelijk in samenhang zijn begaan. Ingevolge artikel 39 lid 2 WED is de gewone strafkamer, die bevoegd is kennis te nemen van de tenlastegelegde niet-economische delicten, ook bevoegd kennis te nemen van de economische delicten. Gelet hierop en in aanmerking genomen dat uit hetgeen in de cassatieschriftuur is aangevoerd niet kan blijken van enig in rechte te respecteren belang van de verdachte bij zijn klacht over de bevoegdheid van de ‘economische kamer’ van de rechtbank, moet het middel worden verworpen.

Opmerking verdient het volgende. Het hof heeft vastgesteld dat het Bestuursreglement van de rechtbank geen melding maakt van (enkelvoudige of meervoudige) economische kamers en dat die kamers ook niet bij bestuursbesluit zijn gevormd. Het oordeel van het hof dat in de rechtbank de inzet van de rechters die economische delicten beoordelen zodanig is geregeld, dat de specifieke rechterlijke deskundigheid die de bepalingen van artikel 38 WED en artikel 52 lid 1 RO beogen te waarborgen bij de behandeling en beslissing van economische delicten is verzekerd, kan niet afdoen aan het voorschrift van artikel 52 lid 1 RO dat economische kamers moeten worden gevormd.

De Hoge Raad doet uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Dat brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde

gevangenisstraf van 22 maanden.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze 21 maanden beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:892

Zaaknummer: 13/00801

Wetsartikelen: 52 RO, 38 WED en 39 WED

RECHTSPRAAK

Verzoek tot aanhouding onterecht afgewezen.

Het middel klaagt over de afwijzing door het hof van het verzoek tot aanhouding van de behandeling van de zaak.

Bij de beoordeling van het middel moet worden vooropgesteld dat, indien een betrokkene door ziekte is verhinderd op de terechtzitting te verschijnen en in verband daarmee schorsing van het onderzoek heeft verzocht of doen verzoeken, de rechter aan dit verzoek voldoet teneinde de betrokkene alsnog de gelegenheid te geven bij de behandeling van zijn zaak op de terechtzitting aanwezig te zijn. Dit spruit voort uit het onder meer in artikel 6 EVRM gewaarborgde aanwezigheidsrecht van de betrokkene. Bijzondere omstandigheden kunnen echter meebrengen dat de rechter tot het oordeel komt dat het belang van een behoorlijke strafvordering – welke omvat afdoening van de zaak binnen een redelijke termijn – ernstig in het gedrang zou komen, indien het onderzoek op de terechtzitting zou worden geschorst en dat dit belang onder de gegeven omstandigheden zwaarder moet wegen dan het belang van de betrokkene om bij de behandeling van zijn zaak tegenwoordig te zijn. Het staat ter beoordeling van de rechter of hij de aangevoerde reden aannemelijk en van voldoende gewicht acht en of het belang van een behoorlijke strafvordering de voorrang moet hebben boven het belang van de betrokkene bij aanhouding. In de regel mag daarom van de betrokkene of diens raadsman worden gevergd dat hij ter staving van het verzoek (alsnog) de gegevens kan verstrekken die de rechter met het oog op de te nemen beslissing wenselijk acht. Aan de rechter staat het vrij om indien een verzoek onvoldoende door bewijsstukken is gestaafd of indien aan diens verlangen tot aanvulling niet of niet genoegzaam is voldaan, daaraan gevolgtrekkingen te verbinden. Oordelen en beslissingen daarover kunnen in cassatie slechts op hun begrijpelijkheid worden getoetst (vgl. HR 9 mei 2000, ECLI:NL:HR:2000:AA5730, NJ 2002/466).

Blijkens zijn hiervoor weergegeven overwegingen heeft het hof het verzoek tot aanhouding afgewezen op de grond dat ‘de afweging tussen het aanwezig zijn bij de zitting en de operatie aan de meniscus naar het oordeel van het hof niet nader [is] geconcretiseerd’ en ‘het verzoek onvoldoende duidelijk en onderbouwd [is]’.

Dat oordeel is gelet op de inhoud van het in 2.2.1 vermelde faxbericht met bijlage en hetgeen door de raadsman ter terechtzitting in hoger beroep is aangevoerd, niet zonder meer begrijpelijk.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:887

Zaaknummer: 13/01346

Wetsartikelen: 278 Sv

RECHTSPRAAK

***Discrepantie tussen de weergave van een verklaring in de aanvulling
bewijsmiddelen en de weergave in proces-verbaal van de
terechtzing, maar geen cassatie.***

Het middel klaagt dat de door het hof voor het bewijs gebezigde verklaring van de verdachte, zoals afgelegd ter terechtzitting in hoger beroep van 14 januari 2014, op wezenlijke onderdelen niet overeenstemt met de verklaring zoals weergegeven in het van die terechtzitting opgemaakte proces-verbaal.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 8, 10 en 11 kan het middel niet tot cassatie leiden.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-04-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:904

Zaaknummer: 14/00993

Wetsartikelen: 326 Sv